

www.foaia.hu

foaia@foaia.hu

www.facebook.com/foaiaromaneasca

100 de forinți

FONDAT ÎN 1951

FOAIA românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

ANUL LXVI NR. 28

Vineri,
8
IULIE
2016

Copii și icoane
ortodoxe
în Budapesta

Cămăși binecuvântate
și lucrate cu multă
trudă

Plăci memoriale noi
pentru folcloriști
la Chitighaz

Calendar ortodox

11 iulie, luni, Sf. M. Mc. Eufimia; Sf. Olga, împărăteasa Rusiei; Sf. Cuv. Leon din Mandra
 12 iulie, marți, †) Cinstirea Sfintei Icoane Prodromița de la Muntele Athos; Sf. Mc. Proclu și Ilarie; Sf. Veronica; Sf. Cuv. Mihai Maleinul
 13 iulie, miercuri, Soborul Sf. Arhanghel Gavriil; Sf. Cuv. Ștefan Savaitul; Sf. Mc. Golinduhia din Persia; Sf. Cuv. Sara
 14 iulie, joi, Sf. Ap. Achila; Sf. Mc. Iust și Iraclie; Sf. Cuv. Nicodim Aghioritul
 15 iulie, vineri, Sf. Mc. Chiric și Iulita; Sf. Cuv. Iosif, Arhiep. Tesalonicului; Sf. Vladimir, Luminătorul Rusiei
 16 iulie, sâmbătă, Sf. Sfinți Mc. Atinoghen cu cei 10 ucenici ai săi; Sf. Mc. Avudim și Faust
 17 iulie, duminică, Sf. M. Mc. Marina; Sf. Ier. Eufrasie. Duminica a IV-a după Rusalii (a Sf. Părinți de la Sinodul IV Ecumenic; Vindecarea slugii sutașului)

Ziua Culturii Române la Seghedin

Autoconducerea Românilor din Seghedin și Catedra de Română a Facultății Pedagogice din Seghedin organizează, în ziua de 16 iulie, Ziua Culturii Române la Seghedin, în memoria semnării Proiectului de împăciuire româno-ungară de la 1849.

Evenimentul se va desfășura la Primăria orașului Seghedin și va cuprinde o conferință internațională cu următoarele subiecte: *Gheorghe Petrușan* (Seghedin) – Despre Proiectul de împăciuire; *Mircea Măran* (Vârșet) – Bolintineanu și Bălcescu în Banat și Serbia, la 1848/49; *Gabriela Elekes* (Budapesta) – De la debutul în revista Familia al tânărului gimnazist la receptarea în limba maghiară a poetului Mihai Eminescu; *Eufrozina Greoneanț* (Vârșet) – Viața tradițională în proza pentru copii, în limba română din Voivodina; *Peter Weber* (Seghedin) – Identitate națională și conștiință politică la șvabii bănățeni în Ungaria dualistă. Evenimentul se va încheia cu depunerea de coroane la placa Kossuth-Bălcescu din piața Klauzál din Seghedin. **A.B.**

Școli fără directori

Până la termenul de 24 iunie nimeni nu s-a înscris la concursul pentru postul de director al școlii generale bilingve din comuna Săcal, ne-a informat *Tiberiu Juhász*, președintele Autoguverării pe Țară a Românilor din Ungaria. În privința conducerii școlii bihorene este responsabilă să decidă Adunarea generală a AȚRU, care se va întruni în ultimele zile ale lunii august.

În legătură cu alegerea pentru postul de director al școlii generale românești din Micherechi, Centrul de învățământ KLIK este obligat să decidă. Până la termenul de 10 mai, o singură persoană și-a înaintat dosarul pentru ocuparea acestui post. Decizia se va lua până la data de 11 iulie. **E.Ș.**

Poza săptămânii

Web Summit
Sponsored ·

Like Page

STARTUP? Exhibit at the world's largest startup conference. Enter your EMAIL to apply

Startup from Bucharest?

Enter your email to apply for the world's largest startup conference in Europe this November. Apply for ALPHA.

Minunatul București! Cea mai mare conferință startup din lume va fi în capitala pitorească a României...
 imediat la poalele Podului cu Lanțuri!

:-))))))

Budapesta și București – două capitale veșnic confundate!!!

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

POEZIE

Marin Sorescu
1936–1996

Boala

Doctore, simt ceva mortal
 Aici în regiunea ființei mele,
 Mă dor toate organele,
 Ziua mă doare soarele,
 Iar noaptea luna și stelele.

Mi s-a pus un junghi în norul de pe cer
 Pe care până atunci nici nu-l observasem
 Și mă trezesc în fiecare dimineață
 Cu o senzație de iarnă.

Degeaba am luat tot felul de medicamente,
 Am urât și am iubit, am învățat să citesc
 Și chiar am citit niște cărți,
 Am vorbit cu oamenii și m-am gândit,
 Am fost bun și am fost frumos...

Toate acestea n-au avut nici un efect, doctore
 Și-am cheltuit pe ele o groază de ani.

Cred că m-am îmbolnăvit de moarte
 Într-o zi
 Când m-am născut.

Acest colț de pagină îl vom dedica, pe parcursul întregului an 2016, poeziei românești. Opriți-vă, săptămână de săptămână, pentru câteva momente și bucurați-vă de frumusețea cuvântului românesc!

Pe copertă: Tabără de icoane la Capela ortodoxă din Budapesta (foto: Gabriela Elekes)

Plăci memoriale noi pentru folcloriști, la Chitighaz

Școala populară de artă Kaláris, Primăria din Chitighaz și Autoguvernarea Românească din Chitighaz au organizat în ziua de 4 iunie un eveniment festiv în cadrul căruia, pe peretele Casei de cultură din Chitighaz, au fost dezvelite două plăci memoriale noi. Acestea au fost așezate în amintirea dansatorilor Gheorghe Buha (1941–2014) și soția sa Ana Buha (1942–), care încă trăiește și a fost prezentă la eveniment, și a taragotistului și cântărețului Ioan Bandula (1917–2002) și fiul său, fluierașul Ioan Bandula jr. (1939–2012). Plăcile au fost sfințite de preotul ortodox Florin Olteanu, fiind dezvelite de reprezentanții celor trei organizații care au decis amplasarea, primărița Maria Kalcsó, Halmi Zoltán, conducătorul școlii de artă și Agnes Csóka, din partea Autoguvernării Românești.

„Am înființat Școala populară de artă din Chitighaz în urmă cu 13 ani, dar înainte de aceasta am făcut aici mai bine de cinci ani de muncă de cercetare. În urmă cu 20 de ani, soții Buha au asigurat aici bazele a ceea ce există acum, au organizat tabere de dansuri populare, în urma cărora tot mai mulți tineri și-au manifestat interesul de a învăța dansurile populare locale. Astfel a luat naștere școala de artă pentru ca munca desfășurată să aibă continuitate, pentru ca de la o tabără la alta, de la o vară la alta, copiii să nu uite ce au învățat. În ziua de azi copiii nu mai învață de la părinți și bunici dansurile cum era pe vremuri. Acesta este rolul școlii noastre acum. Ca tânăr dansator și student am avut legăturii strânse cu soții Ana și Gheorghe Buha, iar lucrarea mea de licență am scris-o din dansurile de aici, din Chitighaz. Am primit foarte mult ajutor de la ei. Tot aici l-am cunoscut și l-am apreciat pe Ioan Bandula, care de foarte multe ori ne-a însoțit pe scenă cu fluierul său, cu o doină sau un cântec de-al locului. Pentru tot ceea ce au făcut acești oameni aici în localitate, pentru păstrarea folclorului și a dansului popular, eu cred că momentul de azi este cea mai mică mulțumire pe care le-o putem aduce”, ne-a spus Halmi Zoltán, cel care a fost inițiatorul așezării plăcilor memoriale.

T.B.

Editorial

Tu vrei cetățenie română?

Dintre românii din jurul României, probabil numai cei din Ungaria și Bulgaria (două țări care sunt deja în UE) nu se vor îmbulzi pentru a cere cetățenia română. Românii din Republica Moldova pot de mai mulți ani să redobândească cetățenia română, pentru ei existând o lege specială care permite acest lucru cu diferite înlesniri. În cazul celorlalți români din comunitățile istorice din jurul României a fost nevoie de modificarea Legii Cetățeniei Române din 1991 (prin articolul 8/1), care s-a și întâmplat în septembrie 2015. De la votarea acestei modificări au trecut deja mai bine de nouă luni, dar românii din Ungaria încă nu au fost informați prin misiunile diplomatice care este modalitatea de a obține cetățenia română. Motivele exacte nu le cunoaștem, doar presupunem: în acest moment, diplomația română din Ungaria nu are un ambasador în frunte, aflându-ne în perioada când fostul deja a plecat iar cel nou încă nu a sosit; probabil unii se gândesc că aici, în Ungaria, nu are rost să faci mare publicitate pentru acest lucru, că oricum nu mulți vor cere cetățenia română. Dar dacă nici măcar nu-i informezi, oamenii de unde să știe?

Și noi, presa românească din Ungaria, aflăm informații utile în legătură cu dobândirea cetățeniei române în primul rând pe site-urile românilor din Serbia. Comunitatea Românilor din Serbia a publicat deja de mai bine de o lună condițiile și locurile unde românii din jurul Vârșetului pot înainta cererile de cetățenie. Aceste informații sunt foarte bine venite tuturor celor care nu vor sau nu pot să se deplaseze până la București, să înainteze personal dosarul la Autoritatea Națională pentru Cetățenie.

Reamintim că modificarea adusă Legii Cetățeniei Române stabilește: „Persoana fără cetățenie sau cetățeanul străin care a contribuit în mod deosebit la protejarea și promovarea culturii, civilizației și spiritualității românești, poate solicita acordarea cetățeniei române dacă îndeplinește concomitent și condițiile prevăzute la art. 8 alin. (1) lit. b), c) și e) din Legea cetățeniei române (dovedește, prin comportament, acțiuni și atitudine, loialitate față de statul român, nu întreprinde sau sprijină acțiuni împotriva ordinii de drept sau a securității naționale și declară că nici în trecut nu a întreprins asemenea acțiuni; a împlinit vârsta de 18 ani; este cunoscut cu o bună comportare și nu a fost condamnat în țară sau în străinătate pentru o infracțiune care îl face nedemn de a fi cetățean român) și având posibilitatea stabilirii domiciliului în țară sau menținerea acestuia în străinătate”. Pe site-ul ANC (cetatenie.just.ro) pot fi găsite toate informațiile necesare pentru cei care vor să-și adune de pe acum actele și traduceri pentru întocmirea dosarului pentru cetățenie. Perioada următoare probabil vom afla și unde pot fi acestea depuse în Ungaria (la Budapesta, Seghedin sau Julia).

Vor fi unii care se vor întreba, după logica simplă a zilelor de azi: Ce să fac eu cu cetățenia română? La ce mi-ar folosi să am dublă cetățenie, maghiară și română? O să fiu mai bun sau mai puțin bun român dacă sunt și cetățean român? Și în lipsa unui răspuns pozitiv, probabil vor abandona din start ideea.

Dar vor fi printre noi cu siguranță și câțiva, mai nostalgici și sentimentali, care vor face o chestiune de suflet din posibilitatea de a obține cetățenia română: vor simți că prin acel act românesc își crează o legătură directă, strânsă cu poporul și cu Statul român, că prin faptul că au aceeași cetățenie cu neamul din care fac parte se vor lega mai tare de limba, cultura, valorile românești.

Posibilitatea există. Fiecare se folosește de ea cum vrea.

Eva Șimon

Dumnezeu poate fără tine, tu nu poți fără Dumnezeu!

În universul creat de Dumnezeu atât de minunat, printre toate lucrurile create cu o perfecțiune dumnezeiască, a fost făcut și omul, chipul și asemănarea lui Dumnezeu, ce-l pe care creatorul la împuternicit să stăpânească pământul.

Genesa: 1-26

Apoi Dumnezeu a zis: „Să facem om după chipul nostru, după asemănarea noastră, El să stăpânească peste peștii mării, peste păsările cerului, peste toate târâtoarele care se mișcă pe pământ”.

Cu toate că Dumnezeu l-a lăsat pe om stăpân peste toate lucrurile, dându-i autoritatea de a stăpâni, totuși suveranul Universului a fost, este și va fi Dumnezeu. Fără El nici un om din Universul acesta nu poate supraviețui, pentru că în El și numai în El avem mișcarea.

Ps. 24-1.

„Al Domnului este pământul cu tot ce este pe el, lumea și cei ce o locuiesc”.

În trecerea timpului, mulți oameni locuitori ai acestui univers au uitat că pământul trebuie stăpânit și Dumnezeu trebuie cinstit, înălțat prin închinarea pe care o merită. Și astăzi ne cheamă la o pocăință sinceră la o închinare adevărată pentru că El ne-a promis tuturor o viață mai bună atât timp cât vom sta lângă El, slujindu-L din toată inima.

Isaia 1-16-20.

Spălați-vă deci și curățiți-vă! Luați dinaintea ochilor mei faptele rele pe care le-ați făcut! Încetați să mai faceți răul! Învățați-vă să faceți binele, căutați dreptatea, ocrotiți pe cel asuprit, faceți dreptate orfanului, apărați pe văduvă!

Veniți totuși să ne judecăm, zice Domnul. De vor fi păcatele voastre cum e cârmăzul, se vor face albe ca zăpada, de vor fi roșii ca purpura, se vor face ca lână. De veți voi și veți asculta, veți mânca cele mai bune roade ale țării, dar de nu veți voi și veți asculta, de sabie veți fi înghițiți, căci gura Domnului a vorbit...

Puținele mele cuvinte din această scriere aș vrea ca să îți răscolească lăuntrul tău și să meditezi la viața care va fi dincolo de moarte, cum poți să o câștigi ajungând în ea. Închei cu câteva versuri de Traian Dorz, care îți vor fi benefice în meditare ta:

În trecerea grăbită, prin lume, către veci,
Fă-ți timp, măcar o clipă, să vezi pe unde treci!
Fă-ți timp să vezi durerea și lacrima arzând,
Fă-ți timp să poți, cu mila, să le alini, trecând.

Fă-ți timp pentru adevăruri și adânciri în vis,
Fă-ți timp pentru cântare cu sufletul deschis,
Fă-ți timp să vezi pădurea, s-ascuți lâng-un izvor,
Fă-ți timp s-auzi ce spune o floare, un cocor.

Fă-ți timp s-aștepți din urmă când mergi cu slăbănogi,
Fă-ți timp pe-un munte, seara, stând singur să te rogi,
Fă-ți timp să stai cu mama și tatăl tău bătrâni,
Fă-ți timp de-o vorbă bună și-o coajă pentru câini.

Fă-ți timp să stai aproape de cei iubiți, voios,
Fă-ți timp să fii și-al casei în slujba lui Cristos,
Fă-ți timp să guști frumusețea din tot ce e curat,
Fă-ți timp, căci ești de taine și lumi înconjurat.

Fă-ți timp de rugăciune, de post și meditări,
Fă-ți timp de cercetarea de frați și de-adunări,
Fă-ți timp și-adună-ți zilnic din toate câte-un pic,
Fă-ți timp, căci viața trece și când nu faci nimic.

Fă-ți timp lângă Cuvântul lui Dumnezeu să stai,
Fă-ți timp, căci toate-acestea au pentru tine-un grai,
Fă-ți timp s-ascuți la toate, din toate să înveți,
Fă-ți timp să-i dai vieții și morții tale preț.

Fă-ți timp acum, că-n urmă zadarnic ai să plângi;
Comoara risipită a vieții n-o mai strângi.

Fă-ți timp să vii la Biserica Penticostală „Betel” din Micherechi pe data de 7 august 2016, ora 9.00, la o slujbă divină. În cadrul acestei slujbe va fi oficiat și un botez nou testamental în care 5 tineri își vor preda viața în mâna Domnului și vor să încheie un legământ cu cerul.

Dacă într-o zi de sărbătoare ca aceasta se bucură cerul pentru un singur păcătos care se întoarce la Domnul fă-ți timp și fii și tu parte la bucuria cerului și a bisericii penticostale „Betel”.

Dumnezeu să vă binecuvânteze și nu uita: „Fă-ți timp acum, că-n urmă/ Zadarnic ai să plângi/ Comoara risipită a vieții/ N-o mai strângi.”

Rob și slujitor, Ilie Puha

Un site biblic a fost lansat pentru a-L onora pe Dumnezeu

O nouă pagină web, cu scopul de a-L „onora pe Dumnezeu, poporul și țara Israel”, a fost lansată de curând, anunță Breaking Christian News. TheIsraelBible.com se alătură unei familii de site-uri dezvoltate de Israel365, care includ Israel365.com și BreakingIsraelNews.com pentru a promova Israelul evreilor și creștinilor.

Pagina web apare în urma unei versiuni tipărite intitulată „The Israel Bible” (Biblia lui Israel), publicată în urmă cu doi ani și finalizată în octombrie 2015. Tipărită în douăzeci de volume cu coperti moi, „Biblia lui Israel” include textul integral al Tanach-ului (Biblia ebraică) în engleză împreună cu un comentariu biblic original pe toate cele 929 de capitole ale Tanach-ului. Comentariul a fost dezvoltat de către zece învățați, inclusiv educatori israelieni și ghizi turistici.

TheIsraelBible.com găzduiește multe inovații precum hărți Google și videoclipuri interactive. Cititorii sunt încurajați să își exprime părerea și să contribuie la discuții centrate pe textul biblic; pagina utilizează și tehnici de jocuri prin intermediul cititorilor cu puncte, așa că aceștia pot avansa la nivele de Păstor, Scrib, Judecător, Profet și Rege. „Scopul nostru este acela de a găsi noi modalități de a folosi tehnologia modernă pentru a aduce Israelul și Biblia la viață”, a declarat rabinul Tuly Weisz, coordonatorul paginii TheIsraelBible.com. „Sper ca pagina TheIsraelBible.com să ne ajute a împărtăși frumusețea fizică a Israelului și marea însemnătate biblică cu oamenii din lumea întreagă, într-un mod modern, captivant.

Cititorii paginii se pot abona la primirea planurilor de citire zilnică sau săptămânală a Scripturii, pentru aprofundarea studiului lor și de a adăuga Israelul în rugăciunea lor zilnică și în timpul de studiu biblic. Abonații la planul de citire pot solicita oricare din cărțile Bibliei în ebraică pentru a primi un capitol, prin email, în fiecare zi. „Ca parte din lansarea sa inițială și campania promoțională, site-ul oferă abonaților la planul de citire o carte electronică gratis intitulată „24 de versete inspiraționale din cărțile Bibliei lui Israel”.

TheIsraelBible.com intenționează să atragă o audiență atât creștină, cât și iudaică. Textul integral al Bibliei evreiești este oferit atât în engleză, cât și în ebraică, împreună cu un material audio pentru ca cititorii să poată asculta textul ebraic. „Deși evreii susțin vehement că Tora trebuie citită în ebraică, pentru cititorii creștini este o adevărată provocare să poată asculta Biblia în limba sa originală”, a spus Weisz.

(www.stiricrestine.ro)

🕒 Oameni și istorii cu care ne mândrim

Istoria străzii Porumbelului (Galamb) din Budapesta

Grecii și macedoromânii din Pesta și-au construit biserica de pe malul Dunării, aceasta devenind una dintre clădirile cele mai renumite din Pesta. Cele 179 de greci și macedoromâni, care au donat bani, la sfârșitul secolului al 18-lea, pentru construirea bisericii, aparțineau păturii celei mai bogate din oraș, făcuseră averi fabuloase din comerțul pe Dunăre. Această ilustră colonie, de altfel, număra mai mult de șase sute de suflete. Acești ortodocși și-au fondat parohia în 1788, cu numele de Graeco-valachica comunitatis Pestiensis. Locotenența și-a dat acordul pentru construirea bisericii în 1790. Sub conducerea bogatului negustor macedoromân Dumitru Arghir s-a cumpărat terenul de la piariști, aflat în strada numită pe atunci Kis. Aici se afla, până în 1937, Curtea grecească, centrul grecilor din Pesta.

Planurile de construcție ale bisericii au fost întocmite de Jung József. Locotenența a interzis construirea unor turnuri prea înalte, de aceea, inițial, turnurile bisericii se terminau în niște piramide plate. Piatra de temelie a fost depusă în 1791, dar construcția nu a durat, așa cum era prevăzut, numai trei ani, ci, din cauza unor dispute de decont ale comunității grecești, nu a fost finalizată decât după zece ani. Sculpturile în lemn de o rară frumusețe, ca, de exemplu, iconostasul din altar, au fost executate de Joannovics (după alte surse, Jankovitz) Miklós, unul dintre maeștrii cei mai renumiți ai sculpturii baroce în lemn. Artistul s-a născut pe insula Naxosz – așa cum el ne informează prin siglele cu care și-a semnat opera, dar lucra de o bună vreme în Ungaria, mai întâi în regiunea Szerém, iar apoi la Eger. El a sculptat deasupra porților împărătești ale iconostasului și doi porumbei, simbolizând acordul total dintre credincioșii greci și cei macedoromâni.

Ulterior însă, o aprigă ceartă s-a iscat din cauza acestor porumbei și, în 1806, episcopul din Buda a dat ordin ca porumbeii să fie îndepărtați, spunând că nicio sculptură nu își are locul într-o biserică ortodoxă. Perechea de porumbei se află astăzi la Miskolc, la muzeul artei bisericesti ortodoxe. Dar porumbeii au devenit atât de faimoși, încât un negustor grec care vindea postavuri în strada Kis, unde se afla acea Curte grecească, și-a ales ca firmă un porumbel și, nu peste mult timp, chiar și strada a fost denumită de către locuitorii din Pesta strada Porumbelului (Galamb), cum se numește și acum.

Maria Berényi (www.facebook.com/maria.berenyi.9)

Imagine despre Strada Galamb din Budapesta în anii 1930. Se afla în spatele Bisericii Greco-Valahe (din Petőfi tér). Aici a funcționat școala macedoromânilor în perioada 1808–1888. Primul dascăl era Constantin Diaconovici Loga.

Comisia mass-media a AȚRU insistă pentru introducerea programelor tv românești în Ungaria

Comisia responsabilă cu mass-media și relațiile externe ale Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria s-a întrunit în ședință miercuri, 29 iunie, pentru a dezbate problema canalelor tv românești care au fost scoase aproape în întregime din lista de programe ale operatorilor de tv cablu sau digital. Comisia Autogovernării pe Țară, condusă de avocatul dr. Gheorghe Ruja, a lansat o circulară în luna noiembrie a anului trecut către toate autogovernările locale românești, prin care au solicitat o informare legată de situația programelor tv românești în localitatea lor. La acest apel au răspuns doar 6 autogovernări, răspunsurile fiind variate. În cele mai multe localități nu se prinde nici un post tv în limba română, cum este și situația în Julia, oraș numit „capitala românilor din Ungaria”, precum nu se prind nici în reședințele județene, Bichișciaba, Dobrițan sau Seghedin, cele trei județe în care trăiește majoritatea comunității istorice românești. În localitățile mai mici, cum este Micherechi sau Crâstor, Medgyesegyháza sau Bătania, operatorii de tv cablu transmit 1 sau 2 posturi tv din România.

Prezent la ședință și președintele AȚRU, Tiberiu Juhász, acesta a fost de părere că „ar trebui insistat pe lângă operatorii și firmele de tv cablu din localitățile importante pentru comunitatea noastră istorică pentru a introduce posturi tv în limba română”, referindu-se în primul rând la localitățile unde există școală, biserică sau alte instituții românești. „Atât pentru copii cât și pentru generațiile mai în vârstă urmărirea acestor programe este o posibilă conectare la limba română, la cultura românească”, a mai spus președintele Juhász.

Comisia mass-media a AȚRU a hotărât ca să inițieze o ședință de lucru cu toți președinții de autogovernări românești, cândva pe la sfârșitul lunii septembrie a.c., pentru a discuta problema adunării de semnături pentru a face presiuni asupra operatorilor de tv cablu sau digital ca să introducă în rețelele locale și naționale programe tv românești.

Invitată fiind la ședința Comisiei mass-media, Eva Șimon, redactorul șef al săptămânalului Foia românească a vorbit despre schimbarea de design a revistei care în acest an a împlinit 65 de ani și despre planul de a crea o pagină web mai atractivă și cu actualizare zilnică pentru Foia românească. Iar pentru ca aceasta să cuprindă toate actualitățile pentru comunitatea românilor din Ungaria, Eva Șimon a cerut conducerea AȚRU și șeful Oficiului AȚRU, Gheorghe Cozma, să ajute redacția Foi cu informații legate de activitatea Autogovernării pe Țară.

Medic de origine română distins de Ziua Semmelweis

Cu ocazia Zilei Semmelweis din 30 iunie, la Spitalul Pándy Kálmán din Julia au fost înmânate distincții, diplome, au fost acordate noi grade unor medici și asistenți medicali. Dr. ginecolog, chirurg-oncolog Ioan Stan, originar din Chitighaz, a primit gradul de medic adjunct, diploma fiindu-i înmănată de către directorul general al spitalului dr. Becsei László. Semmelweis Ignác (1818–1865) a fost medicul maghiar supranumit „salvatorul mamelor”, care a descoperit că, prin simple măsuri de igienă în clinicile de obstetrică, poate fi drastic redus riscul de apariție a febrei puerperale.

E.Ș.

Copii, vacanță și icoane ortodoxe în Budapesta

Cu binecuvântarea PS Episcop Siluan, în săptămâna 20–26 iunie, la Budapesta, s-a desfășurat tradiționala tabără de iconografie pe sticlă, ajunsă în acest an la cea de-a cincea ediție. Tabăra a fost inițiată în anul 2012 de președinta Asociației Femeilor Ortodoxe Române din Budapesta, *Gabriela Elekes*, și s-a desfășurat de fiecare dată cu sprijinul financiar al Autogovernării Românești din cartierul XI al Capitalei.

Ca și edițiile precedente, tabăra s-a desfășurat în clădirea care a aparținut Fundației Gojdu și în care astăzi funcționează Capela Ortodoxă Română și Așezământul Monahal Sfântul Ioan Botezătorul.

Pentru acest an, părintele paroh de la Jaca, *Cosmin Pop*, îndrumătorul taberei a ales și pregătit modele originale ale icoanei bizantine.

De la an la an, acest atelier de creație și lucru a devenit foarte popular și așteptat la Budapesta. Majoritatea copiilor prezenți la această ediție au participat și la taberele precedente, fiind deja familiarizați cu tehnica picturii pe sticlă, ceea ce explică și calitatea lucrărilor realizate de ei. Este o satisfacție faptul că s-a creat un grup de copii interesați de acest gen de petrecere a vacanței, copii care renunță cu plăcere la tentațiile lumii virtuale.

Ca de fiecare dată, tabăra s-a încheiat cu o expoziție a lucrărilor realizate de copii timp de o săptămână. Expoziția a avut loc după oficierea Sfintei Liturghii în Capela Ortodoxă Română din Budapesta.

Părintele Cosmin Pop le-a mărturisit celor prezenți că se întoarce cu mult drag, în fiecare an, la aceste tabere din Budapesta. Cu bucurie a constatat că sunt părinți care-și îndrumă copiii spre îndeletniciri în preajma bisericii. Acestea îi întăresc deopotrivă în credința și tradiția strămoșească.

„Se vede în sufletul fiecărui copil fărâma de frumusețe cu care Dumnezeu l-a înzestrat. Asta ne dă și nouă, celor care-i primim în grijă sufletească pe timpul taberei, foarte multă putere sufletească. Ne ajută să ne reîntoarcem la acea nevinovăție și puritate a copilăriei, la acea deschidere totală față de credință”, a spus pr. Cosmin Pop. **G.E.E.**

Burse în România pentru tinerii români din Ungaria

În ziua de 30 iunie, la sediul Consulatului General al României de la Julia, o comisie inter-ministerială, formată din reprezentanți ai Ministerului Afacerilor Externe a României (MAE) și Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice (MENCS), a desfășurat activitatea de preselecție a candidaților de origine etnică română din Ungaria, care au aplicat pentru obținerea de burse de studiu în România, finanțate de statul român, ne-a informat consulul general *Florin Vasiloni*.

Comisia a beneficiat de sprijinul consulului general de la Julia și doamna *Veronica Ionescu*, reprezentant al Ambasadei României la Budapesta. În vederea încurajării tinerilor de a aplica pentru programe de studii în România, Consulatul General al României la Julia a oferit gratuitate tinerilor aplicanți, în ceea ce privește legalizările și traducerea actelor necesare întocmirii dosarelor de admitere.

Pentru anul universitar 2016/2017, au fost alocate pentru etnicii români din Ungaria un număr de 25 de locuri, 6 cu bursă și fără taxe, și 19 locuri cu scutire de taxe școlare pentru studii universitare de licență.

Astfel, un număr de 14 tineri din Ungaria, care au îndeplinit cumulativ condițiile de înscriere, au depus dosarele în vederea admiterii la diverse facultăți, la diferite institutii de învățământ superior din România.

Intrând în vacanța mare

Elevii Liceului „Nicolae Bălcescu” din Julia au încheiat festiv școala, joi, 30 iunie. Alături de cadrele didactice, elevii au participat la o festivitate de încheiere a anului școlar care s-a desfășurat în sala mare a Centrului Cultural Românesc din Julia. Clasele de liceu au avut serbarea la orele dimineții, iar clasele primare au sărbătorit intrarea în vacanța mare și și-au luat meritele acestui an școlar în după amiaza aceleiași zile în cadrul altei serbări.

Discursul festiv a fost susținut de doamna *Maria Gurzău Czeglédi*, directorul școlii, care a subliniat că fiecare an școlar și încheierea unei etape din viața școlară nu înseamnă pentru cadrele didactice ale instituției doar ceva vechime în plus, ci și o nouă acumulare de experiențe, de emoții și împliniri trăite alături de elevii

cărora le conduc pașii de-a lungul drumului numit educație. Doamna director a prezentat prin imagini Power Point, cele mai frumoase și importante evenimente din viața anului școlar recent încheiat, serbări, evenimente culturale, excursii, tabere, premii, etc. Conducătoarea instituției de învățământ a anunțat apoi în plen numele elevilor premianți, urmând ca aceștia să-și preia mai apoi diplomele de recunoștință pentru rezultatele bune la învățătură de la diriginți și învățătoare.

A.B.

Copiii spun lucruri trăsnite!

Ce este bucuria?

Bucurie e când un om șade la coadă și îi spune un om, că nu e nimic și el vede că este ceva înăuntru. (7 ani)

Ce este rășcoala?

Rășcoala înseamnă, când părinții noștri nu găsesc bani și atunci rășcolesc ca să găsească. (8 ani)

Ce sunt amprente?

Ampretele e când punem mâna pe o clantă și rămân degetele acolo și le găsește poliția. (8 ani)

Ce este politica?

Politica este când mai mulți oameni se întâlnesc și vorbesc foarte mult. (8 ani)
Politica e un fel de spionaj. (12 ani)

Ce este sufletul?

Suflet e când îți pune mama prăjituri pe farfurie și îi lași prăjituri și lu acela mic. (8 ani)
Sufletul are o formă de inimă. (8 ani)

Ce este tristețea?

Tristețe înseamnă când un om vine la altul și bea mult. (7 ani)

Ce este răbdarea?

Răbdarea este când un om se duce la măcelărie și trebuie să mai stea. (7 ani)

De ce se bat potcoave cailor?

Calului i se bat potcoave pentru că potcoavele sunt mai ușoare decât calul și ele merg mai repede decât calul. (8 ani)
La cal se pune potcoave ca să nu cadă calul pe spate, atunci când pune frână. (9 ani)

Ce este respectul?

Respect înseamnă să te scoli și să stea babele pe scaun. (9 ani)

Cămăși binecuvântate și lucrate cu multă trudă

Interviu cu Aurelia Matei-Lazea, meșter popular din Gârda de Sus, județul Alba

Doamna Aurelia Matei-Lazea, colecționar și meșter popular, a venit să le arate românilor din Julia, de sărbătoarea iei, moștenirea bunicii. Portul popular și tradițiile reprezintă pentru ea mai mult decât o pasiune, fiind legate indisolubil de viața ei, de trăirile ei. Ori de câte ori pune mâna pe ac și începe să coase o cămașă gândul o poartă în copilărie, pe vremea când bunica ei o iniția în taina acestui meșteșug. Doamna Aurelia este printre puținii care își mai dedică timpul acestei arte. Meșteșugul de împodobire a pânzei albe, din bumbac, țesută „de casă” cu fire colorate l-a învățat din ambiția de a promova aceste lucruri pentru a nu se pierde. Toate acestea le face din dorul și dragostea după cei dragi ai săi și pentru a-și ajuta cei doi fii pe care a trebuit să-i țină în facultate.

Povestea cămășii cu ciupag

— Este o mare plăcere să fiu invitata dumneavoastră aici la Julia, pentru a prezenta portul și tradițiile noastre românești, pentru că avem cu ce ne mândri. Deocamdată la noi se mai păstrează tradițiile, noi țesem la război pânza pe care coasem iile, toate acestea le-am învățat de la mama mea. De dorul și dragul mamei mele ȧș și cos. Ce am adus astăzi să prezint aici, la atelierul de cusut, este cămașă cu ciupag, un vechi model de cămașă de la mine din sat. Pentru prezentare am mai multe costume colecționate de la bătrâni, dar și piese și cămăși țesute de mine la război. Când eram copil, bunica mea scotea din lada de zestre o cămașă și îmi zicea: draga mea, nu știi tu ce nialcoșe eram eu cu cămeșea asta! Eu îi ziceam: du-te, mamă, că nici măcar nu ȧi-ai tivit-o, că nu era tivită jos. De la ea am învățat că mai demult nu se țeau cămășile jos, că pe aici ieșea boala din organism, prin franjurii aceștia, care se formau prin destrămarea materialului în timpul spălatului. Așa mi-a rămas și azi în amintire chipul ei frumos și luminos, și bucuria împlinirii care o avea când ne arăta acea cămașă. După ce m-am maturizat și am realizat ce importantă era pentru ea acea cămașă am dorit să o cos și eu, însă, din păcate, nu am mai găsit-o. Când am căutat-o nici nu mai știam cum îi spune. Am mers la Muzeul Etnografic al Transilvaniei și am căutat o asemenea cămașă și i-am rugat pe domnii de acolo să mă lase să o văd ca să pot să fac așa ceva. Și pe această cale le mulțumesc tuturor, mai ales doamnelor de la muzeu, care m-au învățat să cos și care au reconstituit portul popular de la Gârda de Sus. Prin intermediul lor, eu am reușit să readuc în actualitate acest model de cămașă de care bunica mea era atât de mândră.

— Se mai lucrează în sat ca pe vremuri? Mai stau femeile la sezătoare?

— Mai sunt câteva femei care știu să țese și să toarcă. Însă sunt femei care îmi zic că nu știu pentru ce îmi bat eu capul atât de mult, dacă are vreun rost ceea ce fac. Lucrez și câte șase-șapte săptămâni la o cămașă, câteodată zi-lumină sau poate și noaptea.

Haina care arată credința și dragostea de neam

— De ce sunt atât de valoroase cămășile care ies din mâinile dumneavoastră?

— În primul rând, cea mai mare valoare pe care o au este faptul că au fost purtate de moșii și strămoșii noștri. Sunt rădăcinile noastre, ceea ce avem noi mai valoros. Și, în al doilea rând, pentru că ne reprezintă pe noi ca popor, ca nație. Spiritualitatea poporului român. Tot ce avem noi. Într-o cămașă poți să vezi credința omului. Eu am cămăși unde este făcută în model crucea pe mânecă, într-un alt motiv, foarte micuț, de un centimetru pătrat este pus tricolorul. Mamele, bunicile noastre, prin modelele de pe cămașă își exprimau credința lor, dragostea de neam, dragostea de țară, dragostea de frumos. Ceea ce am mai văzut la cămășile noastre și am aflat de la femei mai vârstnice motivul pentru care au fost așa făcute este faptul că toate cămășile noastre erau închise pe gât, din simplul fapt că moșii de la noi erau oameni foarte geloși și nu le permiteau femeilor să umble cu gâtul gol. Mai sunt valoroase și pentru că se fac pe pânză țesută în război, pentru că la cămașă cu ciupag trebuie neapărat pânză de casă, trebuie făcut croiul, se fac crețurile, se coase, sunt mai multe tehnici care trebuiesc învățate. Nu este greu, dar trebuie să ai răbdare și plăcerea de a face așa ceva.

— Vi se cere să faceți la comandă astfel de cămăși sau le faceți pentru dumneavoastră din plăcerea de a lucra și a promova ceea ce v-a rămas de la străbuni?

— Sincer, apreciază așa ceva doar specialiștii, oamenii care știu ce valoare au aceste cămăși.

— Ce părere aveți de ceea ce se găsește astăzi pe piață?

— Nu cred că sunt în măsură să analizez eu, dar se confundă atât de mult tradițiile noastre cu kitsch-urile. Apar atâtea feluri de cămăși, de care nu pot să spun că nu sunt frumoase, se găsesc și frumoase, poate chiar mai frumoase, dar eu cred că trebuie făcută o limită între tradițional și ceea ce este făcut cu mașina de cusut sau aduse din China. Vă dați seama că atunci când stau la un târg cu cămășile mele la care cos o lună-două și cineva stă lângă mine cu cămăși făcute în două ore, nu cred că mai putem vorbi de aceeași valoare.

Învață să fii antreprenor, oriunde ești în lume!

Ministerul Afacerilor Externe – Departamentul Politici pentru Relația cu Românii de Pretutindeni (MAE – DPRRP), în parteneriat cu Fundația Națională a Tinerilor Manageri – FNTM și Re>Patriot – un proiect al Romanian Business Leaders – RBL, a lansat la 1 iulie 2016, la sediul MAE, Programul de e-Learning „Antreprenori români de pretutindeni”, dedicat românilor de peste granițe.

Programul constă în oferirea în regim gratuit a câte 100 de burse on-line pentru fiecare din domeniile: antreprenoriat, management și antreprenoriat în turism.

Cursurile se vor desfășura în perioada 1 iulie – 15 noiembrie 2016, iar constitui-

rea grupului de cursanți se va face după principiul „primul venit, primul servit”, în limita celor 300 de locuri disponibile.

Înscrierea se va face prin completarea formularului de înregistrare on-line (atașat) în interval de o lună de la lansarea proiectului (data limită 31 iulie 2016). Procedurile de înscriere sunt facile, iar cei mai conștiincioși cursanți vor fi premiați.

Cursurile au ca scop diseminarea și consolidarea cunoștințelor de cultură antreprenorială și de management, precum și sprijinirea celor interesați să își elaboreze propriile planuri de afaceri.

Detalii aici: <http://www.dprp.gov.ro/programul-%e2%80%9eantreprenori-romani-de-pretutindeni/>

Aniversarea la Arad și Budapesta a debutului poetului Mihai Eminescu în revista „Familia”

La inițiativa Universității de Vest „Vasile Goldiș” din Arad și în parteneriat cu Centrul Cultural județean Arad, Liga Culturală Română și Biserica Ortodoxă Română din Budapesta, în zilele de 11–13 iunie a avut loc, la Arad și Budapesta, aniversarea a 150 de ani de la debutul în revista „Familia”, a poetului Mihai Eminescu.

La Budapesta, în ziua de 12 iunie, după oficierea Sfintei Liturghii în Capela Ortodoxă Română, preotul paroh Marius Maghiaru împreună cu părintele protosinghel David Pop, au sfințit placa memorială dedicată acestei aniversări. Cu acest prilej dr. Nicolae Georgescu a rostit o alocuțiune în care a prezentat aspecte legate de debutul poetic al tânărului gimnazist cernăuțean, Mihail Eminovici. La eveniment au sosit din România scriitoarea Doina Rizea, conferențiar universitar Virgil Jireghie, precum și Avram Crăciun și Ilie Cristescu, vicepreședinți ai Ligii Culturale Române, și Gheorghe Popa, din Cenadul Unguresc, reprezentantul românilor din Ungaria în Liga Culturală Română.

Participanții la eveniment au avut prilejul de a aprecia expoziția de fotografie Eminescu, realizată de Virgil Jireghie.

Placa memorială dedicată marelui poet va fi amplasată pe perețele clădirii din strada Holló, după finalizarea lucrărilor de renovare a fațadei.

G.E.E.

Cămăși binecuvântate și lucrate cu multă trudă

Rugăciuni țesute în ii

– Spuneți-mi ce valoare ar trebui să aibă o cămașă pe care o faceți, pe care o țeseți, o încrețiți, o mai modelați câteva săptămâni? Se pot acestea valorifica și le puteți lăsa să plece de lângă dumneavoastră?

– Mi-e dragă fiecare și-mi rămâne în imagine și în sufletul meu, dar zic o rugăciune și o dau. Mama și bunicile noastre ne-au învățat așa. De câte ori dau cu bările la război zic: Doamne Isuse... Această rugăciune, acest gând se împletește odată cu țesutul, cu cusutul, despre care se spune că se și transmite. Când o cămașă o dau, îi mulțumesc lui Dumnezeu, la Sfântul Nectarie și la Sfântul Mina pentru banii pe care-i primesc pe ea, iar pe cel care-o va purta să-l ocrotească Dumnezeu și să-l ajute. Eu o dau cu dragă inimă, o lucrez cu drag, dar și eu ca orice om muncesc pentru bani.

– Fiecare cămașă tradițională este un unicat. Ele reprezintă semne, reprezentă o zonă, o tradiție locală, imaginație, o artă într-un cuvânt, făcute cu multă pasiune și dragoste. Ați adus aici și cămăși de mireasă, făcute cândva de fete de la dvs. din sat. Se mai face așa ceva azi? Sau se mai poartă măcar?

– Azi nu se mai face așa ceva. Dar demult, încă și pe vremea când eu eram fată mică, asta însemnând în urmă 40 de ani, fiecare fată din sat își făcea cu mâna ei rochia de mireasă și fiecare încerca să aducă

ceva din sufletul ei. Eu am încercat să colecționez mai multe cămăși pentru a nu dispărea, și din câte cămăși am nu este niciuna la fel. Când fata apărea îmbrăcată în cămașă respectivă trebuia să facă senzație cu ea, cămașă reprezenta imaginația fiecăruia, cumințenia, hărnicia, de aceea o făceau pe ascuns ca să nu vadă celelalte ce model are. Bunica mea spunea așa: cămașă de mireasă o făceam cu rugăciune și cu ajutor de la Dumnezeu, o îmbrăcam, trebuia să fii fecioară, o păstram cu mare drag ca pe ceva sfânt, mergeam în ea la biserică de Paști și de Rusalii, și tot cu asta trebuia să te înmormântezi, ca atunci când vei merge în fața lui Dumnezeu să ajungi în ceata fecioarelor, dacă îți păstrezi fecioria până la cununie. Nu cred că exista o fată să se mărite și să nu aibă cămașă făcută de mâna ei.

– Dumneavoastră aveți doi băieți. La cine o să lăsați această știință, această moștenire?

– Să știți că nurorile mele apreciază ce fac eu. Când am comenzi mai mari, am avut ajutor, s-a implicat și nora mea și m-a ajutat la țesut. Ele mă susțin și mă ajută, am și o nepoțică și sper că Maria o să învețe să coase dacă mai crește, să coasem împreună și să mă bucur că ceea ce am realizat până acum va rămâne pe mâini bune. A.B.

Flashmob cu peste 300 de călușari

Peste 300 de copii și tineri au jucat călușul, săptămâna trecută, în centrul municipiului Slatina, momentul marcând deschiderea ediției cu numărul XVIII a Concursului Național „Călușul Românesc”, transmite MEDIAFAX.

Flashmob-ul cu călușari a fost organizat de *Iliuță Brăileanu*, directorul Palatului Copiilor Slatina, acesta declarând că a fost nevoie de o singură repetiție de o oră.

„Cu sinceritate vă spun că nu a fost greu să organizez acest dans-sincron pentru că am avut colaboratori deosebiți, instructori coregrafi și niște copii foarte bine pregătiți. Mărturisesc că am făcut o singură repetiție, preț de o oră, în pripă, dar bazându-mă pe receptivitatea copiilor, am reușit să facem acest moment care este un record. Cred că nimeni din țară nu poate să strângă 300 de călușari”, a declarat Brăileanu.

Organizatorul „Călușului Românesc” vrea să ducă acest dans tradițional românesc în cartea recordurilor. „M-am gândit cu colegii să strângem și călușari adulți, să facem peste 500 de călușari și să realizăm

un moment pentru Cartea Recordurilor. Este încă la stadiul de idee, o idee proaspătă venită de la colegii mei”, a afirmat Iliuță Brăileanu. Dansator de căluș de la vârsta de trei ani, coregraful Iliuță Brăileanu n-a putut să se abțină și a „bătut pîntenii” cu mai tinerii dansatori participanți la eveniment.

Copiii și tinerii care au participat la eveniment fac parte din ansamblurile și formațiile de căluș din județul Olt. Momentul a marcat începerea Concursului Național „Călușul Românesc”, la care participă peste 2.000 de copii – dansatori, instrumentiști și interpreți – din 18 județe ale țării.

Târgul Meșterilor Populari la Oradea, 15–17 iulie 2016

Orădenii, bihoreni, turiștii și toți oaspeții orașului de pe Criș sunt invitați la ediția cu numărul XXIII a Târgului Meșterilor Populari. Evenimentul, organizat de Muzeul Țării Crișurilor din Oradea, se va desfășura în perioada 15–17 iulie 2016, în Parcul Nicolae Bălcescu din Oradea. Intrarea la târg este liberă.

Românul Bogdan Daniel Deac, cel mai tânăr mare maestru internațional din lume

Jucătorul român de șah *Bogdan Daniel Deac* a devenit, la 14 ani, 7 luni și 27 de zile, cel mai tânăr mare maestru internațional din lume, informează site-ul chessgames.com.

Bogdan Daniel Deac, din Râmnicu Vâlcea, a obținut a treia normă în cadrul Festivalului internațional de șah de la Zalakaros (Ungaria). La această competiție, aflată la ediția cu numărul 35, Bogdan Deac a reușit să obțină 6 puncte într-un turneu puternic unde media Elo a fost de 2.406 puncte. Competiția a fost câștigată de marele maestru sârb Ivan Ivanisevic. Pe locul doi s-a clasat *Levente Vajda*, reprezentantul României.

Primele două norme au fost obținute de Bogdan Deac la Zalakaros, în 2015, și Graz Open, în Austria, în februarie 2016.

În palmaresul lui Bogdan Deac mai figurează și titlul de cel mai tânăr maestru internațional din lume, câștigat în 2014, la vârsta de 12 ani 10 luni și 15 zile.

Bogdan Deac are dublă legitimare la Clubul Sportiv Universitar Ploiești și la Șah Club Râmnicu Vâlcea.

Familia a precizat pentru Agenția AGERPRES că acum Bogdan se pregătește pentru participarea cu echipa națională de seniori a României la cea mai importantă competiție din șah Olimpiada, găzduită de Baku (Azerbaidjan), în perioada 1–14 septembrie 2016.

Glume

La psihiatru:

– Am venit pentru nevastă-mea. Are o idee fixă – că cineva vrea să-i fure rochiile.

– Cum așa? Întreabă psihiatrul

– Păi, a angajat un individ pentru asta. L-am găsit ieri în șifonier.

– Cum se cheamă când ai mai multe soții?

– Poligamie

– Dar două?

– Bigamie.

– Și dacă ai o singură soție, ce e?

– Monotonie...

Un tânăr dentist își deschide noua clinică. A închiriat un loc drăguț și l-a mobilat cu antichități. În așteptarea pacienților, un bărbat intră în cabinet. Dentistul vrea să pară ocupat și ridică receptorul telefonului, vorbește la el ca și cum ar face o programare. După ce încheie „conversația”, îl întreabă pe vizitator...

– Cu ce vă pot ajuta?

Bărbatul spune:

– Am venit să fac conexiunea la telefon.

Soția în casă cu amantul, un tip bine făcut, când la ușă sună soțul, un tip prăpădit, vai de el. Aman-tul deschide și îl întreabă ce vrea.

– Păi, știi... locuiesc aici și... am venit să mănânc.

– Ciorbă făcută de o zi mănânci?

– Da!

– Ok, vino mâine!

Un ardelean se prezintă la cabinetul de boli venerice...

– Domnu' doctor, cred că m-am captușit cu oarece boală din acelea rușinoase!

– Pesemne că ați avut contact cu o femeie necunoscută!

– Care necunoscută, domnu' doctor? Pe ai o cunoaște tăt orașul...

Un șofer mergând pe drum cu mașina întâlnește pe marginea drumului o blondă autostopistă cu o canistră în mână. Omul se oprește, o ia în cabină apoi o întreabă:

– Ce ai în canistră?

– Benzină.

– Pentru ce cari după tine ditamai greutatea?

– Lasă că vă știu eu pe voi, cum intrăm în pădure cum se termină benzina...

– Domnișoară, de ce v-ați numit câinele „Boule”?

– Pentru distracție. Când sunt în stradă și-l strig, jumătate din bărbați se întorc!

TV

– emisiuni care
merită văzute

Morgen

Sâmbătă, 9 iulie, ora 22.00, TVR Internațional

Povestea filmului i-a venit tânărului cineast Marian Crișan după ce a citit un articol de ziar despre emigranții prinși la granița cu Ungaria. Nelu, în vârstă de patruzeci de ani, lucrează ca agent de pază într-un supermarket din Salonta – un orașel de pe granița româno-ungară. Pentru Nelu, zilele trec la fel: în zori pescuiește, apoi merge la lucru, iar seara se întoarce acasă. Trăiește împreună cu soția într-o casă izolată pe un câmp în afara orașului. Problema lor în aceste zile e repararea acoperișului. Într-o zi, protagonistul pescuiește ceva neobișnuit: un emigrant care vrea să treacă granița ilegal. Emigrantul îi oferă lui Nelu bani pentru a-l ajuta să-și îndeplinească visul. Fără să înțeleagă exact ce vrea să îi comunice emigrantul, Nelu ia banii și îi promite că îl va ajuta să treacă granița. Măine... (Morgen)...

Gustul Moldovei

Duminică, 10 iulie, ora 16.00, TVR2
Un show culinar. Pornim alături de chef Georgeo Andrei într-o călătorie culturală și culinară de la Prut până la Nistru. Pentru că mâncarea este de fapt o formă de cunoaștere, dar și pentru că românii de peste Prut țin la tradiții și autentice, săptămână de săptămână, descoperim excelențe rețete vechi pe care merită să le încercăm din nou.

Eu când vreau să fluier, fluier

Duminică, 10 iulie, ora 22.10, TVR2
După patru ani petrecuți într-un penitenciar pe malul Dunării, Silviu a avansat în ierarhia de dormitor, devenind Jupân. Cu două săptămâni înainte de eliberare, primește o vizită neașteptată. El află că mama lui s-a întors după mult timp din Italia și vrea să îl ia pe fratele lui mai mic. Silviu are cinci zile să găsească o soluție. Cele cinci zile devin o eternitate când Silviu se îndrăgostește de o studentă frumoasă la Sociologie, Ana, venită în practică la penitenciar.

*Orele emisiunilor indică ora României

O VOCE ROMÂNEASCĂ

– viața și tradițiile românilor
din Ungaria

11 IULIE (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: De dor și drag – emisiune de muzică populară realizată de Zoe Fuicu (Radio Timișoara) 17.55: Încheiere

12 IULIE (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 16.50: Evenimente culturale din zona de vest a României / Agneta Nica 17.00: Știri, date meteo 17.10 EU aleg România – 100 de personalități 16.20: Storymania – Radio România Cultural 17.55: Încheiere

13 IULIE (Ștefan Crâsta)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri 17.20: Clubul suporterilor 17.55: Încheiere

14 IULIE (Tiberiu Boca)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.20: Revista presei 17.30: Serial – Carmen Sylva, uimitoarea regină Elisabeta a României 17.55: Încheiere

15 IULIE (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: EU aleg România – 100 de destinații 16.40: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.20 Sarea în bucate – Bran: ciorba brăneană și plăcinta baciului / preluare Radio Antena Satelor 17.55: Încheiere

16 IULIE (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al celor neoprotestante 16.15: File de calendar 16.30: Coloana infinitului – emisiune de muzică populară realizată de Gheorghe Verman/Radio București 17.20: Program de muzică ușoară – Portret Adrian Enache 17.55: Încheiere

17 IULIE (Ștefan Crâsta)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: „În lumea credinței” – emisiune religioasă; din cuprins: „Pelerinaje prin Biblie – cunoștințe despre lume, din perspectivă creștină” – serial realizat de dr. Mihaela Bucin 17.00: Sinteză știrilor săptămânii 17.10: Retrospectiva săptămânii (spicuri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.55: Încheiere

Abonați-vă la
e-FOAIA
la prețul
de anul trecut!

„E-Foaia” este varianta electronică a „Foi” tipărite. Cititorii „E-Foi” vor avea avantajul că vor putea citi paginile revistei în color și cu o zi mai devreme decât ceilalți abonați. „E-Foaia” cuprinde și acele articole și fotografii, care în ediția online nu apar. „E-Foaia” este realizată în format PDF și poate fi citită cu programul gratuit Adobe Reader, cu ajutorul căruia puteți să căutați expresii sau conținuturi, dar puteți și printa toată revista.

Abonamente la „E-Foaia”:

3 luni – 1200 ft

6 luni – 2000 ft

12 luni – 3500 ft

MICA PUBLICITATE

ÎNCHIRIERE
MICROBUZ

Asociația de Sport din
Micherechi închiriază
microbuz Ford
(de 16 + 1 locuri)

Preț închiriere: 200 Ft/km

Contact: Ioan Boca

(06-70/3393-948)

UMOR

O piedică în calea fericirii!

Ecranul Nostru

miercuri, 13 iulie, Duna TV 07.55

miercuri, 13 iulie, Duna World 14.55

După un buletin de știri, întreaga ediție următoare a Ecranului Nostru vă va călăuzi în lumea tradițiilor românești. În ziua de 24 iunie, la sediul Uniunii Culturale a Românilor din Julia, s-a desfășurat un eveniment ce a marcat Ziua Mondială a lei, printr-o expoziție de cămăși și țesături tradiționale românești din două zone ale României: Munții Apuseni și Maramureș, și printr-un concert la nai a artistului Radu Nchifor. Evenimentul a fost organizat de Institutul Cultural Român din Budapesta.

Realizator: Ștefan Crâsta

ADRESE UTILE

REPREZENTANȚE

Uniunea Culturală a Românilor
din Ungaria (UCRU)

5700 Julia, str. Gh. Doja nr. 8

Tel./fax: (+36-66) 463-079

Președinte: Marius Maghiaru

E-mail: uniuneaculturala@gmail.com

Website: www.romanul.hu

Autoguvernarea pe Țară
a Românilor din Ungaria (AȚRU)

5700 Julia, str. Eminescu nr. 1

Tel./fax: (+36-66) 463-951

Președinte: Tiberiu Iuhas

E-mail: atru@globonet.hu

Web: www.atruroman.hu

MISIUNI DIPLOMATICE

Ambasada României

1146 Budapesta, str. Thököly nr. 72

Tel.: (+36-1) 384-8394

Telefon mobil de permanență:

(+36 30) 535 69 12

Vă rugăm să folosiți acest număr de telefon pentru a comunica situații deosebite (ex: accidente, decese, răni, dispariții de persoane), care reclamă urgență - la acest număr de telefon nu se fac programări și nu se furnizează informații consulare.

Ambasador: Valerică Bojian a.i.

Website: <http://budapesta.mae.ro/>

E-mail: budapesta@mae.ro

Consulatul General al României

6720 Seghedin, str. Kelemen nr. 5

Tel./fax: (+36-62) 424-431,

(+36-62) 424-429

Telefon mobil de permanență:

(+36 30) 6777 980

Consul general: Ioan Fodoreanu

Website: <http://szeged.mae.ro>

E-mail: szeged@mae.ro

Consulatul General al României

5700 Julia, str. Munkácsy nr. 12

Tel.: (+36-66) 465-130

Fax: (+36-66) 465-142

Telefon mobil de permanență:

(+36-30) 635-7181

Consul general: Florin Trandafir

Vasiloni

Website: <http://gyula.mae.ro/>

E-mail: gyula@mae.ro

INSTITUȚII CULTURALE

Institutul de Cercetări
al Românilor din Ungaria

5700 Julia, str. Gh. Doja nr. 8

Tel./fax: (+36-66) 463-079

Director: dr. Maria Berényi

E-mail: romanintezet@gmail.com

Web: www.romanintezet.hu

Centrul de Documentare
și Informare al AȚRU

5700 Julia, str. Sáros nr. 17

Director: Mariana Negreu Vetró

E-mail: dokkozpont@gmail.com

Institutul Cultural al României
la Budapesta

1146 Budapesta, str. Izsó nr. 5

Tel.: (+36-1) 383-2693

Director: Gabriela Matei

E-mail: romankulturalis.intezet@upcmail.hu

Web: www.icr.ro/budapesta

Institutul Cultural al României
la Budapesta – filiala Seghedin

6720 Seghedin, piața Dugonics nr. 2.

E-mail: rki.szeged@invitel.hu

Lumea poveștilor într-o tabără de lectură de la Jula

Tabăra de lectură, organizată la Jula, de către Școala generală „Lucian Magdu” din Bătania a fost timp de o săptămână un prilej de mare bucurie pentru cei 16 copii ai acestei instituții. Prima ediție a acestei tabere s-a desfășurat între 27 iunie–3 iulie. Elevii au avut ocazia de a participa la diferite activități educative și recreative printre care s-au numărat concursuri, vizite la instituțiile românești din oraș, la expoziții și monumente istorice din orașul Jula, la obiectivele turistice, mai multe după-amieze de răsfăț la strand, plimbare cu trenulețul prin oraș, plimbare cu vaporelul pe Criș, o cină la Hamburger-bar, etc. Obiectivul cel mai important al taberei a fost lectura, cititul, analize ale poveștilor și jocuri, care au introdus copiii în fiecare zi, înainte de ora prânzului, în lumea poveștilor populare românești.

Trecând pe la orele de lectură am avut ocazia să particip la ocupații în care elevii din Bătania au fost transformați imaginar în prințese și prinți, au intrat în rolurile din lumea basmelor. Au povestit, au ascultat povești, au desenat și au jucat roluri imaginare.

Tabăra s-a realizat cu sprijinul unui proiect la Fondul de Subvenții al Resurselor Umane, în colaborare cu Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria, Autogovernarea de Naționalitate Română din Bătania, Școala Generală și Grădinița Română „Lucian Magdu” și Fundația „Lucian Magdu” din Bătania.

**FOAIA
românească**

**8 IULIE
2016**

www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director, redactor-șef: Eva Șimon. Redactor, reporter: Anca Liana Butar. Tehnoredactor: Ioan Nyisztor. Editura și redacția: 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789, E-mail: foaia@foaia.hu, Editor responsabil: Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Schneider Nyomda Kft, 5700 Jula, str. Károly R. nr. 7. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente la Foaia românească în județele Bács-Kiskun, Bichiș și Ciongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele pe anul 2016: 3 luni 1200 forinți; 6 luni 2400 forinți; 1 an 4800 forinți. Publicația apare cu sprijin de la Fondul de Subvenții al Ministerului Resurselor Umane (Budapesta, Ungaria), acordat prin Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria.